

Trzecia Pielgrzymka Papieża Jana Pawła II do Polski

<http://trzeciapielgrzymka.ipn.gov.pl/jp2/dokumenty/etapy-pielgrzymki/635,Tarnow.html>
2018-07-22, 19:51

Tarnów

9 czerwca

Papież Jan Paweł II przybył do Tarnowa wieczorem 9 czerwca 1987 r., lecąc śmigłowcem z Lublina, lądując około godz. 21.00 na lądowisku urządzonym na terenie stadionu sportowego „Unii” niedaleko Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach, gdzie został powitany przez biskupa tarnowskiego Jerzego Ablewicza oraz władze miejskie i wojewódzkie. Następnie kolumna papieska przejechała ul. Traugutta, Czerwonych Klonów, Krakowską, Nowy Świat do znajdującego się przy ulicy Mościckiego pałacu biskupiego. Mimo rześście padającego deszczu Papieża witały tłumy mieszkańców oraz pielgrzymów, a podczas ceremonii powitania biły dzwony wszystkich kościołów Tarnowa i diecezji tarnowskiej.

Po dotarciu do siedziby biskupiej nastąpiło spotkanie z biskupami tarnowskimi oraz pracownikami kurii. W tym czasie przed budynkiem, mimo nadal padającego deszczu, zgromadziła się grupa młodzieży wzywająca śpiewem i modlitwą Papieża do ukazania się w oknie. Około godz. 22.30, po odśpiewaniu Apelu Jasnogórskiego, Jan Paweł II podszedł do okna i w

krótkich słowach wyraził radość z przybycia do Tarnowa.

Rankiem 10 czerwca 1987 r. Papież udał się ul. Mościckiego, Nowy Świat, Krakowską, Wałową, Lwowską i Dąbrowskiej na teren budowy kościoła dla nowo powstałego osiedla Jasna II w północnej części miasta (zwanego też potocznie Falklandami), gdzie na już istniejących fundamentach świątyni wzniesiono ołtarz, wokół którego zgromadziło się około 2 milionów wiernych, głównie pielgrzymów ze środowisk wiejskich z całej Polski. Po przybyciu Ojciec Święty dokonał poświęcenia 126 kamieni węgielnych pod budowę nowych świątyń (oraz pod Dom Rzemiosła w Wadowicach i aptekę jego imienia w Rybniku), a także trzech dzwonów dla budowanego kościoła. Następnie Jan Paweł II pozdrowił zebranych z podium ołtarza i wygłosił improwizowane przemówienie. Przyrównując każdego do ewangelicznej winnej latorośli, mówił: *Więc przyszedłem się napatrzeć wam wszystkim, latoroślom, ile was jest, jaki to potężny krzew, skoro ma tyle latorośli.[...] Ja was tu wszystkich widzę wzrokiem wiary i widzę w was wszystkich Tego, który jest szczepem winnym, widzę Chrystusa, który w was żyje, który w was chce żyć, który chce, żebyście wszyscy z Niego życie mieli, żeby nikt nie był oddzielony. Podkreślił, że to jest moja wielka radość. Dziękuję wam, że się mogłem na was napatrzeć.*

O godz. 9 rozpoczęła się uroczysta msza święta, w czasie której Jan Paweł II ogłosił błogosławioną Karolinę Kózkównę, młodą dziewczynę z pobliskiej wsi Wał-Ruda, odznaczającą się głęboką pobożnością, zamordowaną w dniu 18 listopada

1914 r. przez żołnierza rosyjskiego. W homilii Papież zapytał: *Czyż święci są po to, ażeby zawstydzają?* Odpowiadając, mówił: *Czasem konieczny jest taki zbawczy wstyd, ażeby zobaczyć człowieka w całej prawdzie. Potrzebny jest, ażeby odkryć, lub odkryć na nowo, właściwą hierarchię wartości.* Wskazał przy tym na przykład dopiero co ogłoszonej błogosławionej, który mówi *o wielkiej godności kobiety: o godności ludzkiej osoby. O godności ciała, które wszakże na tym świecie podlega śmierci, jest zniszczalne, jak i jej młode ciało uległo śmierci ze strony zabójcy, ale nosi w sobie to ludzkie ciało, zapis nieśmiertelności, jaką człowiek ma osiągnąć w Bogu wiecznym i żywym, osiągnąć przez Chrystusa.* Tak więc święci są po to, ażeby świadczyć o wielkiej godności człowieka.

Karolina Kózkówna była świadoma tej godności. Świadoma tego powołania. [...] W momencie strasznego zagrożenia ze strony drugiego człowieka, wyposażonego w środki przemocy, chroni się do Boga. [...] I oto, padając pod ręką napastnika, Karolina daje ostatnie na tej ziemi świadectwo temu Życiu, które jest w niej. Śmierć cielesna go nie niszczy. Śmierć oznacza nowy początek tego Życia, które jest z Boga, które staje się naszym udziałem przez Chrystusa, za sprawą Jego śmierci i Zmartwychwstania.

Warto dodać, że we mszy świętej uczestniczyła najbliższa rodzina Błogosławionej, w tym dwie jej siostry, została ona także patronką świątyni, której fundamenty posłużyły za podstawę papieskiego ołtarza (od 1993 r. jest siedzibą parafii pw. bł. Karoliny w Tarnowie).

W dalszej części kazania, podkreślając fakt, że nowa błogostawiona była *córką wsi polskiej*, Papież wskazał na zespolenie wiary z kulturą chłopską, wyrażone choćby w symbolice latorośli, a przede wszystkim chleba. Przypomniawszy też, że *poliska wieś współczesna w wyniku dramatycznych doświadczeń, jakie stały się jej udziałem, przeżywa wieloraki kryzys gospodarczy i moralny, zaś rolnictwo stało się terenem nieprzemyślanych eksperymentów, braku zaufania, a nawet dyskryminacji*. A przecież *świadomi, niezależni, zadowoleni chłopcy polscy*, co Jan Paweł II pokreślił, przywołując rozważania Wincentego Witosa, stanowią o sile państwa i są jego niezawodną ostoją. W tym miejscu Papież z całą mocą powiedział: *W takim też duchu, zgodnym z polską tradycją, zostały zawarte w ostatnich czasach Porozumienia Rzeszowsko-Ustrzyckie w sprawie rolnictwa (z dnia 18 i 20 lutego 1981 roku), w których rolnicy próbowali znaleźć wspólne z władzami rozwiązanie wielu bolesnych problemów. Wydaje się, że w obecnych czasach układy te nie tylko nie powinny być przemilczane, w każdym razie Papież nie może o tym milczeć, nawet gdyby nie był Polakiem, a tym bardziej Papież Polak. Wydaje się więc, że układy te powinny znaleźć swoją pełną realizację.*

Na zakończenie ceremonii Papież wyniósł do godności arcybiskupa *ad personam* ordynariusza tarnowskiego Jerzego Ablewicza.

Następnie Jan Paweł II powrócił do siedziby biskupiej, gdzie spożył obiad, po czym udał się do katedry tarnowskiej, w której krótko się modlił, a następnie uczestniczył w rozpoczętym o godz. 14.45 spotkaniu z duchowieństwem tarnowskim

połączonym z Nieszporami Eucharystycznymi. Miały one miejsce przy ołtarzu wzniesionym na pl. Katedralnym obok jednego z pierwszych pomników Papieża w Polsce. Na ołtarzu ustawiono ogromną monstrancję, stanowiącą wotum duchowieństwa tarnowskiego z okazji obchodzonej w 1986 r. rocznicy dwóchsetlecia istnienia diecezji, przy czym duchowni zakonni i świeccy zgromadzili się także na sąsiednim Rynku Staromiejskim oraz pl. Kazimierza Wielkiego. Podczas nieszporów Jan Paweł II wygłosił kazanie, w czasie którego podkreślił znaczenie służby kapłana jako szafarza Eucharystii, mówiąc: *Mamy przeto spełniać Czyn Chrystusa - na Jego pamiątkę. Poprzez to, co czynimy w eucharystycznej posłudze chleba i wina, ta „pamiątka” staje się uobeczeniem własnego Czynu Chrystusa: Jego Śmierci i Zmartwychwstania. Całej Jego paschalnej tajemnicy, z której bez przerwy rodzi się Kościół: Ciało Chrystusa. Rodzi się, żyje, wzrasta.* Na przykład wskazał na postać znanego mu osobicie ks. Władysława Mendrali, proboszcza parafii, do której należała Karolina Kózkówna. *To zapewne ten kapłan dawał jej Chrystusa w Ewangelii. To zapewne z jego ust słyszała o tej miłości, którą Zbawiciel umiłował „aż do końca” tych, którzy byli na świecie. I jej było dane znaleźć swoją męczeńską „częstkę” w tej miłości „aż do końca”.* Na zakończenie ceremonii Papież otrzymał relikwie bł. Karoliny.

Następnie Jan Paweł II udał się w kolumnie papieskiej ul. Wróblewskiego, Krakowską, Czerwoną, Czerwonych Klonów i Traugutta na lądowisko w Mościcach, skąd po pożegnaniu około godz. 16.20 odleciał śmigłowcem do Krakowa.

Tomasz Gołdyn, Oddziałowe Archiwum IPN w
Krakowie

Pliki do pobrania

[Szyfrogram Departamentu I MSW z dn. 25 V 1987 r. z Rzymu dot. przygotowań do przyjazdu papieża Jana Pawła II do Tarnowa i beatyfikacji Karoliny Kózkówny \[Kózkówny\], IPN BU 0449/5 t.75, k. 15-16. \(pdf, 854.91 KB\)](#)

[Notatka informacyjna Departamentu I MSW z dn. 2 VI 1987 r. dot. planowanych manifestacji o charakterze politycznym podczas wizyty papieża Jana Pawła II w Tarnowie, IPN BU 0449/5 t. 72, s. 197. \(pdf, 485.79 KB\)](#)

[Pismo z Urzędu Wojewódzkiego w Tarnowie do Departamentu Społeczno-Administracyjnego MSW w Warszawie z dn. 2 VI 1987 r. dot. przygotowań do zabezpieczenia wizyty papieża Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 1585/6061, s. 92-93. \(pdf, 1.08 MB\)](#)

[Dokument przekazany gen. Czesławowi Kiszczakowi w dn. 5 VI 1987 r. z polecenia I Sekretarza KC PZPR \(w j. rosyjskim z załączonym tłumaczeniem na j. polski\) dot. negatywnych reakcji strony radzieckiej na planowaną kanonizację Karoliny Kózkówny, IPN BU 1585/1195, s. 5-6. \(pdf, 1.05 MB\)](#)

[Meldunek szefa WUSW w Tarnowie z dn. 9 VI 1987 r. dot. przybycia papieża Jana Pawła II do Tarnowa oraz spodziewanych zagrożeń przy zabezpieczeniu uroczystości, IPN Kr 049/46, k. 265-268. \(pdf, 1.8 MB\)](#)

[Sprawozdanie z przebiegu operacji krypt. „Zorza II” w Tarnowie w dn. 9-10 VI 1987 r., IPN BU 0236/382 t. 1, k. 89-92. \(pdf, 936.46 KB\)](#)

[Wystąpienie papieża Jana Pawła II podczas beatyfikacji Karoliny Kózkówny w Tarnowie w dn. 10 VI 1987 r., IPN BU 0236/382 t. 2, s. 75-84. \(pdf, 2.02 MB\)](#)

[Meldunek szefa WUSW w Tarnowie z dn. 10 VI 1987 r. dot. przebiegu mszy beatyfikacyjnej Karoliny Kózkówny oraz spotkania papieża Jana Pawła II z duchowieństwem tarnowskim w katedrze, IPN Kr 049/46, k. 269-273. \(pdf, 1.97 MB\)](#)

[Informacja z dn. 10 VI 1987 r. dot. sytuacji społeczno-politycznej oraz nastrojów i komentarzy ludności na terenie RUSW Tarnów w związku z wizytą papieża Jana Pawła II, IPN Kr 049/46, k. 97. \(pdf, 1.28 MB\)](#)

[Informacja 10/W Zarządu Propagandy i Agitacji](#)

[Głównego Zarządu Politycznego WP z dn. 10 VI 1987 r. pt. „Trzeci dzień wizyty - Tarnów/Kraków” z załącznikiem – biogramem Karoliny Kózkówny, IPN BU 2192/107, k. 208-212. \(pdf, 771.45 KB\)](#)
[Informacja 11/W Zarządu Propagandy i Agitacji Głównego Zarządu Politycznego WP z dn. 11 VI 1987 r. pt. „Ocena i komentarze trzeciego dnia wizyty”, IPN BU 2192/107, k. 220-222. \(pdf, 471.25 KB\)](#)
[Informacja dzienna Zespołu Informacyjnego Gabinetu Ministra MSW z dn. 11 VI 1987 r. dot. komentarzy na temat przebiegu trzeciego dnia pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski \(Tarnów, Kraków\), IPN BU 1585/16064, k. 44-46. \(pdf, 1.5 MB\)](#)
[Załącznik do Informacji dziennej z dn. 11 VI 1987 r. – Kolportaż ulotek sygnowanych przez Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników w dn. 10 VI 1987 r. w Tarnowie, IPN BU 1585/16064, k. 66. \(pdf, 686.72 KB\)](#)
[Meldunek sztabu operacji krypt. „Zorza II” w Tarnowie z dn. 13 VI 1987 r. dot. przebiegu wizyty papieża Jana Pawła II w Tarnowie, IPN Kr 049/46, k. 274-280. \(pdf, 4.9 MB\)](#)

Powiązane informacje

- [Filmy i nagrania audioTarnów](#)